

רשות ההגבלים העסקיים

החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 בדבר מתן פטור מאישור הסדר כובל הסכם בין אסם השקעות בע"מ לבין יוניליוור בסטפודס ישראל בע"מ

1. פתח דבר

ביום 19 בנובמבר 2002 הוגשה בקשה למתן פטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988, להסכם בין אסם השקעות בע"מ (להלן: "אסם") לבין יוניליוור בסטפודס ישראל בע"מ (להלן: "יוניליוור"). הסכם זה נלווה למיזוג בין הצדדים שאושר על ידי בכפוף לתנאים¹ ועניינו ייצור והפצה של מזון לחיות מחמד.

לאחר שבחנתי את ההסדר ואת הכבילות המצויות בו, כמו גם את השפעתם האפשרית על התחרות בשוק הרלוונטי, ולאחר שנועצתי בועדה לפטורים ולמיזוגים, שוכנעתי כי הכבילות אינן מגבילות את התחרות בחלק ניכר של השוק המושפע מן ההסדר, וכי הן אינן פוגעות פגיעה של ממש בתחרות בשוק כאמור, כי עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה, וכי אין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו. מטעמים אלו ראוי ההסדר לפטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן: "חוק ההגבלים העסקיים"), בשל הנימוקים שיפורטו להלן.

2. ההסכם

2.1 הצדדים להסכם

אסם, חברה ציבורית, בשליטת Societè des Produits Nestlè S.A. (להלן: "נסטלה"), היא אחד מיצרני ומשווקי המזון הגדולים בישראל. בין היתר עוסקת אסם גם בשיווק מזון לחיות מחמד. הנתח של אסם מסך המכירות של מזון לחיות מחמד נע בין כ-5% לכ-30% בהתאם לחיית המחמד, סוג המזון ואיכותו.

יוניליוור היא חברה פרטית העוסקת בייצור ושיווק מוצרי מזון, מוצרים לטיפוח אישי ומוצרי ניקוי. בין היתר עוסקת יוניליוור גם בייצור ושיווק מזון לחיות מחמד. מכירותיה של יוניליוור מהוות בין כ-7% לבין כ-38% מכלל המכירות של מזון לחיות מחמד, וזאת לפי חיית המחמד, סוג המזון ואיכותו.

¹ תיק מזג 5161.

2.2 עיקרי ההסכם

ההסכם נשוא בקשת הפטור הוא הנדבך השני בהתקשרות הכוללת שני הסכמים. הנדבך הראשון הוא הסכם בין יוניליוור לבין נסטלה, לפיו תרכוש נסטלה מיוניליוור את המוניטין, הקניין הרוחני והידע המשמשים את יוניליוור בייצור מזון לחיות מחמד. הרכישה אינה כוללת את קו הייצור או את הציוד המשמש לייצור. הנדבך השני הוא ההסכם נשוא הבקשה שלפני, לפיו תמשיך יוניליוור לייצר במפעלה מזון לחיות מחמד עבור אסם, לתקופה של עד שנים עשר חודשים, ואסם תפיץ את המזון שתרכוש תחת המותגים שרכשה נסטלה. במסגרת הסכם זה מתחייבת יוניליוור כי בתום התקופה במהלכה תייצר עבור אסם, לא תמכור או תעביר את הציוד או המכונות המשמשות לייצור המזון לחיות מחמד, לגורם המעורב בייצור או הפצה של מזון לחיות מחמד בישראל. כמו כן כולל ההסכם תניית אי תחרות, לפיה למשך תקופה של שנתיים מתום ההסכם, תימנע יוניליוור מייצור או מכירת מוצרי מזון לחיות מחמד שיש בהם כדי להתחרות במוצרים שנמכרו לאסם. עם זאת רשאית יוניליוור לרכוש חברות אחרות הפועלות בתחום המזון לחיות מחמד.

3. השפעת ההסכם על התחרות

כאמור, ההסכם נשוא הבקשה שלפני הוא הסכם נלווה למיזוג בין אסם לבין יוניליוור שאושר על ידי בתנאים. הן הכבילה שעניינה המשך ייצור המזון לחיות מחמד לתקופה של עד שנים עשר חודשים והן תניית אי התחרות, הן כבילות נלוות סבירות שאין בהן כדי להקים חשש לפגיעה של ממש בתחרות. כבילות אלה נחוצות לשם מימוש הרציונאל הבסיסי של עסקת המיזוג: מכירת עסקי המזון לייצור חיות מחמד על מלוא ערכם הכלכלי (ראו גם טיוטת כללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג לכבילות נלוות למיזוגים), התשס"ב-2001)².

לעומת שתי כבילות אלה, הכבילה לפיה מתחייבת יוניליוור שלא למכור או להעביר את הציוד או המכונות המשמשות לייצור המזון לחיות מחמד לגורם המעורב בייצור או הפצה של מזון לחיות מחמד בישראל, נחזית ככבילה שאיננה נחוצה למימוש עיקרו של ההסכם. כבילה זו מקימה חשש לפגיעה בתחרות שכן יש בה כדי למנוע כל אפשרות שאמצעי הייצור, הנמצאים כיום בידי יוניליוור ושל אסם אין בהם צורך, יגיעו לידי מתחרים בשוק המזון לחיות מחמד. בכך מביאה היא בהכרח להוצאתם של אמצעי הייצור משוק זה. אכן, הנתונים שהובאו בפני מגלים כי לציוד ולמכונות האמורים יש שימושים נוספים מלבד בהליך הייצור של מזון לחיות מחמד, ומכאן שחרף הכבילה עדיין נותרת בידי יוניליוור האפשרות למכור את הציוד והמכונות לידי אותם גורמים העושים בהם שימוש שלא לצורך ייצור או הפצה של מזון לחיות מחמד. אולם, אין בדברים אלה כדי להעלות או להוריד. האפשרות למכור את הציוד והמכונות למי שאיננו מעורב בייצור או הפצה של מזון לחיות מחמד בישראל איננה משנה את התוצאה של הוצאת אמצעי הייצור מן השוק

² הגבלים עסקיים, 3015535.

הרלבנטי, של מזון לחיות מחמד. משכך יש בכבילה האמורה כדי להקים חשש לפגיעה בתחרות בשוק זה, ואין היא ראויה לפטור. לפיכך, בהסכמתה של אסם בוטלה הכבילה האמורה.

4. סוף דבר

לאחר שנועצתי בועדה לפטורים ומיזוגים, ראיתי לנכון להשתמש בסמכות הנתונה לי בסעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים ולהעניק את הפטור המבוקש.

בהתאם לסעיף 15(א) לחוק ההגבלים העסקיים נתונה החלטתי זו לערר בפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל עליו ניתן הפטור.

דרור שטרם

הממונה על הגבלים עסקיים

ירושלים, כ"ט באדר א', תשס"ג

3 במרץ, 2003